

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Miluše Doškové, JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy, v právní věci navrhovatele: **Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu**, se sídlem Brno, Staré náměstí 28a, proti odpůrci: **vláda České republiky**, se sídlem Praha 1, nábř. E. Beneše 4, o návrhu na obnovu řízení ve věci pozastavení činnosti politické strany (vedeného u Nejvyššího správního soudu pod. sp. zn. Pst 3/2005),

t a k t o :

- I. Návrh se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem označeným jako „návrh na obnovu řízení a námitky proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24. července 2007, č.j. Pst 3/2005 - 54“, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 11. 9. 2007, se navrhovatel domáhá obnovy řízení ve věci pozastavení své činnosti (toto řízení bylo u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. Pst 3/2005). Navrhovatel ve svém poměrně obsáhlém podání v první řadě konstatuje, že byl citovaným rozsudkem zkrácen na svých právech a s výroky tohoto rozsudku nesouhlasí. Dále svůj návrh odůvodnil zejména tím, že uvedený rozsudek považuje „za nesprávný, neboť spočívá v nesprávném posouzení věci [§ 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř.] a řízení je postiženo dalšími vadami, které mělo za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [§ 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř.]“. Navrhovatel současně upozorňuje Nejvyšší správní soud na to, že členové navrhovatele projednali shora označený rozsudek zdejšího soudu a dospěli k závěru, že s ním v žádném případě nemohou souhlasit; v tomto ohledu navrhovatel současně vyslovil svůj značný podiv nad tím, jak může být Nejvyšším správním soudem tak krajně nespravedlivě rozhodnuto o straně, která byla kdysi nejsilnější politickou stranou v ČSR a měla značný podíl na výkonu moci a vliv na řízení státu. Podle navrhovatele mu nemůže v jeho činnosti zabránit ani Nejvyšší správní soud ani vláda, k čemuž dodává, že má zcela jiné právní opodstatnění než všechny ostatní politické strany v České republice, včetně stran vládnoucích. V této souvislosti navrhovatel Nejvyššímu správnímu soudu dále mimo jiné připomíná, že rozhodl krajně nespravedlivě, aniž by měl právní vědomí a historické poznatky o tom, o jakou stranu se v případě navrhovatele jedná, jakými musel projít ústrky, křivými obviněními a kolikrát již byla iniciována snaha o jeho zrušení. Závěrem pak navrhovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud „zrušil rozsudek č.j. Pst 3/2005 - 54 ze dne 24. července 2007 v celém rozsahu, protože je rozporu s Listinou základních práv a svobod, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod i s Ústavou České republiky“. Jak navrhovatel dodal,

v obnoveném řízení pak k obhájení jeho práv vystoupí též jeho řádně zvolení funkcionáři i zástupce exilového výboru Československé republikánské (agrární) strany v exilu. Součástí návrhu jsou též dvě přílohy; jednak text „*Svatováclavské deklaráce Republikánské strany - Paříž r. 1948*“, jednak kopie článku M. Zelnického *Osobnosti nejen historické – Rudolf Beran*.

Vzhledem k tomu, že předseda senátu Nejvyššího správního soudu shledal v souladu s ustanoveními § 111 a § 116 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), že návrh trpí nedostatky, které brání jeho věcnému projednání, vyzval svým usnesením ze dne 27. 11. 2007, č. j. Obn 1/2007 - 6, podle § 37 odst. 5 s. ř. s. navrhovatele k tomu, aby odstranil vady podání. V odůvodnění tohoto usnesení předseda senátu navrhovatele především s odkazem na příslušná ustanovení soudního řádu správního upozornil na to, jaké náležitosti musí návrh na obnovu řízení splňovat, a současně je poučil o tom, že nebudou-li vady podání odstraněny ve lhůtě dvou týdnů od doručení daného usnesení (výzvy), nebude pro tento nedostatek možno v řízení pokračovat a soud návrh odmítne.

Na shora citované usnesení předsedy senátu reagoval navrhovatel svým podáním doručeným zdejšímu soudu dne 12. 12. 2007, v němž především žádal Nejvyšší správní soud o prodloužení lhůty k odstranění vad podání alespoň na 30 dnů od doručení uvedeného usnesení (výzvy). Tuto svoji žádost odůvodnil zejména tím, že musí ještě celou věc projednat se svými zástupci v USA a v Kanadě, stejně tak jako se zástupci exilového výboru Československé republikánské (agrární) strany v exilu. V reakci na tuto žádost informoval předseda senátu navrhovatele svým dopisem ze dne 18. 12. 2007, č. j. Obn 1/2007 - 13, o tom, že v dané věci rozhodne Nejvyšší správní soud nejdříve ve druhé polovině měsíce ledna roku 2008, čímž se tak *de facto* shora uvedené žádosti navrhovatele vyhovuje.

V podání, které bylo doručeno Nejvyššímu správnímu soudu dne 29. 1. 2008, pak navrhovatel soud informoval o tom, že již auditorské zprávy za roky 2002 až 2007 předložil, a to jak Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, tak i vládě. Jako přílohy uvedeného podání přitom navrhovatel „*Auditorské zprávy pro členy účetní jednotky: Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu*“ za roky 2002 až 2007 zaslal i Nejvyššímu správnímu soudu. Dne 31. 1. 2008 pak navrhovatel doručil Nejvyššímu správnímu soudu „potvrzení“ o tom, že auditorské zprávy za roky 2002 až 2007 předal Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Po posouzení podání, která navrhovatel doručil zdejšímu soudu na základě usnesení (výzvy) předsedy senátu k odstranění vad podání, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že navrhovatel nevyhověl výzvě soudu a neodstranil vady svého návrhu; tyto vady jsou zároveň takového charakteru, že brání tomu, aby se soud mohl návrhem věcně zabývat (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

Podle § 111 s. ř. s. se řízení ukončené pravomocným rozsudkem na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější. Z ustanovení § 116 s. ř. s. se pak především podává, že návrh musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu se napadá, zákonný důvod návrhu, vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že návrh je podán ve lhůtě, a návrh na provedení důkazů, jimž má být důvodnost návrhu prokázána.

Shora citovaná ustanovení soudního řádu správního předpokládají pro věcné posouzení návrhu na obnovu řízení splnění několika podmínek, z nichž je třeba jmenovat zejména nároky

na náležitosti návrhu. Jak je již uvedeno shora, na prvním místě se jedná především o povinnost navrhovatele označit zákonný důvod návrhu, vylicít skutečnosti, které svědčí o tom, že návrh je podán ve lhůtě, přičemž součástí návrhu by měl být i návrh na provedení důkazů, jimiž má být důvodnost návrh prokázána. K tomu je třeba dodat, že na základě výzvy předsedy senátu Nejvyššího správního soudu k odstranění vad podání doložil navrhovatel *de facto* bez dalšího pouze auditorské zprávy o svém hospodaření za roky 2002 až 2007 a „potvrzení“ o tom, že tyto auditorské zprávy předložil současně též Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Je tedy zřejmé, že navrhovatel ve svých podáních výslovně zákonný důvod návrhu ani skutečnosti, které svědčí o tom, že návrh je podán ve lhůtě, výslovně neuvedl [odkaz na § 205 odst. 2 písm. c) a g) o. s. ř. rozhodně zákonný důvod návrhu na obnovu řízení nepředstavuje]. I pokud by za použití extenzivního výkladu ustanovení § 116 s. ř. s. dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že přiložené auditorské zprávy o hospodaření navrhovatele za roky 2002 až 2007 představují důkazy, jejichž provedení je navrhováno, další shora již uvedené náležitosti návrhu (tedy zejména zákonný důvod návrhu a skutečnosti, které svědčí o tom, že návrh je podán ve lhůtě), návrh ani další podání navrhovatele neobsahují, přičemž tyto nedostatky nebyly doplněny ani na výzvu předsedy senátu, a to již samo o sobě představuje jednoznačně důvody k odmítnutí předmětného návrhu v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s.

Shora uvedenou argumentaci nicméně považuje Nejvyšší správní soud za vhodné doplnit též připomenutím, že institut obnovy řízení je sice skutečně ve věcech rozhodovaných ve správním soudnictví (tedy i ve věcech politických stran a hnutí) upraven zejména v soudním řádu správním (nikoliv – jak uváděl navrhovatel – v občanském soudním řádu), tím ovšem právní úprava institutu obnovy řízení jako takového zcela vyčerpána není. Vzhledem k tomu, že v původním řízení (jehož obnovy se navrhovatel domáhá) bylo rozhodnuto o pozastavení činnosti navrhovatele z důvodu nepředložení výročních finančních zpráv, je třeba v této souvislosti zcela v souladu se zásadou *lex specialis derogat generali* (zvláštní zákon má přednost před obecnou úpravou) odkázat též na zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.“). Z § 14 odst. 3 tohoto zákona totiž mimo jiné vyplývá, že dojde-li ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, rozhoduje o znovuobnovení jejich činnosti na základě žaloby strany a hnutí soud ve správním soudnictví, s výjimkou znovuobnovení činnosti pozastavené z důvodů uvedených v § 6 odst. 5 a § 18 odst. 1 a 2, kdy se činnost strany a hnutí považuje za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem. Jak přitom vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. Pst 3/2005 - 54, bylo důvodem pro pozastavení činnosti navrhovatele právě porušení § 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. (tedy nepředložení výročních finančních zpráv Poslanecké sněmovně). Z výše uvedeného tedy plyne, že činnost navrhovatele může být znovu obnovena nikoliv na základě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ale na základě rozhodnutí příslušného orgánu, který určitou povinnost navrhovatele uzná za splněnou. Z ustanovení § 18 odst. 1 přitom vyplývá, že výroční finanční zprávy předkládají politické strany (hnutí) Poslanecké sněmovně, z čehož jednoznačně vyplývá, že je to toliko Poslanecká sněmovna, která představuje „příslušný orgán“ k rozhodnutí o znovuobnovení činnosti navrhovatele. Tento právní názor ostatně již Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací činnosti vyslovil, a to konkrétně ve svém usnesení ze dne 29. 8. 2007, č. j. Obn 1/2006 - 11 (č. 1386/2007 Sb. NSS), v němž mimo jiné dovedl, že „v případě, kdy byla činnost politické strany pozastavena pro porušení § 18 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, je příslušným orgánem, který je oprávněn o splnění stanovené povinnosti rozhodnout, výhradně Poslanecká sněmovna. ... Předložení chybějících dokladů Poslanecké sněmovně je třeba vykládat jako implicitní podání návrhu na znovuobnovení činnosti strany. Pokud následně Poslanecká sněmovna uzná povinnost politické strany za splněnou, dochází tím současně k obnovení její činnosti.“

Ve světle výše uvedeného tedy lze uzavřít, že i kdyby Nejvyšší správní soud návrh neodmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s., stejně by nebyl příslušný k rozhodnutí o znovuoobnovení činnosti navrhovatele. Takové rozhodnutí v projednávané věci totiž může učinit pouze Poslanecká sněmovna.

Nad rámec odůvodnění tohoto usnesení považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné upozornit též na to, že se naprosto zásadně neztotožňuje s přesvědčením navrhovatele o tom, že má zcela jiné „*právní opodstatnění*“ než všechny ostatní politické strany (hnutí) v České republice. Zdejší soud si je pochopitelně vědom nezanedbatelné role, kterou navrhovatel sehrál v mnohdy složitých obdobích československých dějin, z hlediska plnění zákonem daných povinností ovšem v demokratické právním státě nelze v žádném případě rozlišovat mezi jednotlivými politickými stranami na základě odlišného „*právního opodstatnění*“ či dokonce podle „*vlivu na řízení státu*“ v předchozích obdobích. Nejvyšší správní soud v této souvislosti pouze připomíná, že by bylo v hrubém rozporu s principem rovnosti obecně (čl. 3 a násl. Listiny základních práv a svobod) a zejména pak konkrétněji s principem ochrany svobodné soutěže politických sil v demokratické společnosti (čl. 22 Listiny základních práv a svobod), kdyby měla soudní moc přistupovat k přezkumu plnění stejných zákonných povinností různými politickými stranami odlišně. Jak v této souvislosti již opakovaně konstatoval Ústavní soud „*ústavní pořádek v právním řádu České republiky obsahuje základní principy politického systému, mezi nimiž volná soutěž politických stran je zárukou politického pluralismu, nese s sebou zákaz diskriminace, zejména nepřipustnost upřednostňování jedné politické strany oproti druhým, dbá na dodržení rovných šancí v politické soutěži, zejména ve volbách... Volná a svobodná soutěž politických sil je založena především na tom, že se všechny politické subjekty řídí stejnými předem stanovenými pravidly, která vycházejí právě z těchto základních principů*“ [nález Ústavního soudu ze dne 27. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 53/2000 (č. 98/2001 Sb.)].

Výrok o nákladech řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, mimo jiné též tehdy, byla-li žaloba (v projednávaném případě návrh) odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2008

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu